

אוק' 2015

הנדון: הגשות משותפות NSF-BSF לחוקרים ישראלים ואמריקאים

להלן דגשים עיקריים שעלו מהרצאתו מיום 23.6.2015 בנדון של פרופ' זאב רוזנצווייג באוניברסיטת תל אביב. וכן עידכונים שונים שנאספו במהלך הזמן.
חשוב להדגיש כי באופן עקרוני חוקרים ישראלים אינם יכולים להגיש בקשות ל-NSF האמריקאי (בשונה מה- NIH) ולכן למיזם התכניות המשותפות יש חשיבות.

1. הצעת המחקר במסלול זה, מוגשת ל- NSF ע"י החוקר האמריקאי בלבד, כמו כל הצעה שבה שני שותפים: החוקר הראשי (PI) ושותף (collaborator) כשבמקרה שלנו- השותף הוא ישראלי. ניתן להגיש בקשה עם כמה שותפים, אמריקאים או ישראלים. סכומי המענק יתחלקו בהתאם. השיפוט נעשה ע"י ה- NSF בלבד, כחלק מן ההגשה הכללית של אותו קול קורא, כאשר (נכון להיום) BSF מקבל את השיפוט של ה- NSF ואיננו מפעיל שיפוט נוסף.
במסגרת ההצעה ל- NSF החוקר(ים) הישראלי מופיע כ- collaborator (לא כ- PI או Co-PI). יש להגיש כנספחים בהצעת ה- NSF: (א) biosketch (קורות חיים בפורמט NIH) של החוקרים הישראלים; (ב) פירוט תקציבי של הצד הישראלי, דהיינו של המימון שיתקבל מן ה- BSF במידה וההצעה תזכה; (ג) הצדק תקציבי (budget justification) של התקציב הישראלי.
לאחר שהחוקר האמריקאי מגיש את ההצעה ל- NSF, על החוקר הישראלי להעלות את ההצעה שהוגשה ל- NSF (מסמך PDF) לאתר ההגשות של ה- BSF בתוספת מס' פרטים טכניים הנדרשים ע"י ה- BSF.
2. סך כל המימון **לחוקרים האמריקאים** ע"י ה- NSF נע סביב \$500,000 על פני 3 שנים. ההגשה עם חוקר ישראלי מוסיפה לפרויקט המשותף כ- \$240,000 וזה המימון של ה- BSF לחוקרים הישראלים ובכך משדרגת את ההצעה. חשוב להראות שלחוקר הישראלי יש מיומנות ומומחיות המהוות מרכיב משמעותי וברור בתכנית המחקר, שאינן לחוקר האמריקאי <=> ובכך להדגים את חשיבותו וערכו של השת"פ בין שני החוקרים.
3. ל- **program director** (מי שאחראי/ת מבחינת ה- NSF על הליך השיפוט של קול קורא מסוים) יש שיקול דעת רב בבחירת ההצעות הזוכות. הפאנלים/סוקרים שעוברים על ההצעות הם בבחינת ממליצים בלבד. ההחלטה הסופית היא של ה- program director ויכולה לכלול שיקולים שאינם מדעיים גרידא.
ה- NSF מעודד פניה ל Program director לפני הגשת הצעות. מומלץ מאוד שהחוקר האמריקאי יזום תקשורת עם ה- program director, ישלח תקציר של ההצעה, ישאול לדעתו/ה על ההצעה, מה להדגיש, מה לחדד וכו'. זה מקובל וכדאי.
חשוב לעשות זאת (א) **לפני** הגשת הבקשה (אחרי ההגשה זה נתפס כניסיון להשפיע על השיפוט) (ב) ע"י החוקר האמריקאי (ישראלי יכול להיות ב-CC).
4. במדעי החיים, רפואה או תחומים משיקים יש חפיפה ותחום אפור בין הגשות ל- NSF והגשות ל- NIH. **כדאי מאוד** לפנות ל- program officer (לשלוח אבסטרקט) ולבדוק אם ההצעה מתאימה להגשת NSF.
5. במסגרת כתיבת הבקשה:
- חשוב להתייחס למקרי כשלון- לתת איזושהי התייחסות כיצד פועלים אם הנחות/תוצאות לא יתקבלו כמו שאנו מצפים. לאיזה כיוון נלך? מה נעשה מבחינת המחקר?
- אין לתקצב נסיעות של חוקר אמריקאי לישראל במסגרת התקציב הישראלי. לחוקר אמריקאי יש יותר כסף ונסיעות הן בהחלט הוצאה מוכרת מבחינת תקציב ה- NSF ולכן כדאי שנסיעות אלו יצאו מתקציב של החוקר האמריקאי.
- בבקשת NSF יש סעיף של IMPACT- (א) אימפקט טכני: מה יהיה ההשלכות ה"מקצועיות" של המחקר מבחינה רחבה (פיתוח מיכשור/ שיטה/ יכולות בעתיד הרחוק). (ב) אימפקט לא טכני (חברתי): כחלק מן המנדט של ה- NSF לפיתוח כ"א מדעי בארה"ב. בעצם יציאה "החוצה"

מהמעבדה לציבור הכללי (אומנם זה רלבנטי לחוקר האמריקאי בלבד, אך לפעמים הראש היהודי/ישראלי, ימציא לנו פטנטים ©).

6. סיכויי הזכייה הכלליים להגשה ראשונה ל- NSF עומדים על כ- 20%. לעומת זאת, אחוזי הזכייה של חוקר שכבר קיבל NSF בעבר, ומגיש חידוש (renewal) לאחר 3 שנות מענק עומדים על 50%-60%. כיוון שחידוש מענק מוגדר באופן די רחב (לא חייבת להיות המשכיות ישירה ממש למחקר הקודם שמומן) יש יתרון ברור להגיש בקשת NSF-BSF בשת"פ עם חוקר שמגיש renewal. הגשה עם חוקר שכבר יש לו מענק NSF קיים מותרת, אך אחוזי הזכייה בהגשה כפולה עומדים על כ-5%... כל הנ"ל מתייחס להגשה באותה מחלקה (division). הגשה של חוקר לקול קורא בdivision אחר נחשבת להגשה חדשה ואחוזי הזכייה בהתאם. זאת אומרת, שאם לחוקר יש מענק NSF קיים לא כדאי להגיש יחד איתו מענק נוסף באותו division כי אחוזי הזכייה מאוד נמוכים, אבל אפשר להגיש בקשה לdivision אחר ושם ההצעה תישפט כהצעה חדשה עם כ-20% הצלחה.
7. יש מתח מתמיד בין חוקרים שכבר עבדו יחד ויש להם פרסומים משותפים (מעיד על חיבור מוצלח) מחד לבין שת"פ חדש, מקורי ופורה מאידך. יש למצוא איזון. הסיכוי ששיתוף פעולה רב שנים ורב פרסומים ימומן איננו גבוה.
8. מבחינת ה- NSF: ניתן להגיש מענק NSF ומענק NSF-BSF במקביל באותה שנה. והיה ושתי ההצעות תזכנה, שתיהן תקבלנה את המענק (עידכון של ה- NSF מיום 17.9.15). אם לחוקר יש כבר NSF פעיל, אין שום מניעה להגיש NSF-BSF (זאת אומרת שזו לא הגשה באותה שנה). היה ויזכה החוקר ב- NSF-BSF אין מניעה (נכון להיום) להפעיל במקביל את שני המענקים- NSF הקיים ו- NSF-BSF החדש. ניתן להגיש במקביל עד שתי הגשות NSF-BSF לאותה תוכנית (עם אותו שותף או עם שותף אחר) אולם רוב הסיכויים שה- NSF לא יממן שתי הצעות NSF-BSF לאותו חוקר. אותו הכלל תקף לגבי חוקר שהגיש שתי הצעות NSF-BSF לשתי תוכניות שונות.
9. מאחר שההבנה הקיימת בין שני גופי המימון היא שתוכניות NSF-BSF בתחומים שהתחילו לפעול, ימשיכו לאורך שנים, מומלץ כי הצעת מחקר "לא-בשלה" תמתין למועד הבא ותוגש כהצעה מגובשת יותר בעתיד.